

БЮЛЕТЕНЬ

Інституту Розвитку Аграрних Ринків

Випуск №22 (11)
(27 серпня 2010 року)

1. **ПРОЕКТИ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА** стор. 2
2. **ПОДІЇ, ФАКТИ** стор. 13
3. **ПОДІЇ IPAR** стор. 20
4. **КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА** стор. 21

Бюлетень IPAR розсилається раз на місяць електронною поштою. Якщо ви бажаєте підписатися для отримання Бюлетеню – надсилайте вашу контактну інформацію. Чекаємо на ваші відгуки.

Контакти:

вул. Михайлівська 24 б, офіс 81, 83, м. Київ, Україна 01001
Тел. : +38 044 3907008, Факс: +38 044 2788414, E-mail: AKhvalinska@amdi.org.ua
www.amdi.org.ua

Директор IPAR, академік УАН - В.С. Андрієвський

Випуск підготувала
Анна Хвалінська, фахівець з питань зв'язків з громадськістю IPAR

1. ПРОЕКТИ АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

ВРУ

ПОСТАНОВА «Про заходи щодо стримування темпів зростання цін на продукти харчування першої необхідності»

Номер, дата реєстрації: 7076 від 01.09.2010

Ініціатор: Народний депутат України Боднар О.Б.

Проект спрямований на стримування темпів зростання цін на продукти харчування першої необхідності в період фінансово-економічної кризи та захист населення від зубожіння.

Проектом Постанови передбачено доручити Кабінету Міністрів України розробити і запровадити у місячний строк порядок державного регулювання цін на продукти харчування першої необхідності, а також забезпечити постійний моніторинг цін на продукти харчування першої необхідності, оперативний аналіз цінової ситуації на споживчому ринку та внесення відповідних змін до переліку товарів, на які поширюється державне регулювання цін.

В результаті непрофесійних дій нової влади сьогодні переважна більшість громадян України потерпає від постійного зростання заборгованості по заробітній платі та соціальним виплатам, неконтрольованого росту інфляції, необґрунтованого підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги. Відсутність адекватної реакції Уряду на ці процеси по суті є геноцидом по відношенню до власного народу.

Проект Постанови підготовлено з метою забезпечення підтримки достатнього життєвого рівня та купівельної спроможності насамперед малозабезпечених верств населення в умовах зростання цін, а також для стабілізації цінової ситуації на споживчому ринку в період фінансово-економічної кризи.

<http://zakon.rada.gov.ua>

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (щодо повного забезпечення потреб держави у зерні)»

Номер, дата реєстрації: 7061 від 30.08.2010

Ініціатори: Народний депутат України Симоненко П.М.

Народний депутат України Ткаченко О.М.

Основною метою внесення змін до Закону України “Про зерно та ринок зерна в Україні” є забезпечення в повній мірі населення продуктами харчування а також тваринництва концентрованими кормами, що дасть можливість отримати в достатній кількості екологічно чисті продукти тваринництва. Крім того це дасть можливість в повному обсязі забезпечити по кожному регіону потребу в продовольчому і фуражному зерні, насінні.

Проектом закону передбачається надання права Кабінету Міністрів України встановлювати мораторій на експорт зерна з метою забезпечення населення України екологічно чистими продуктами харчування, і в першу чергу тваринного походження та інших потреб.

Для визначення внутрішніх потреб держави у продовольчому, насінневому, фуражному, технічному зерні, і формування державного продовольчого резерву зерна з метою підтримки належного рівня продовольчої безпеки буде здійснюватися моніторинг по кожному регіону і державі в цілому наявності ресурсів зерна для потреб поточного і прогнозного періоду (баланси зерна).

І тільки після забезпечення повної потреби на всій території України у зерні, будуть встановлюватися квоти на його реалізацію на зовнішніх ринках.

В Україні за останні 10 років валове виробництво зерна в середньому за рік становило 36 млн. тонн. Без врахування внутрішніх потреб за межі України щорічно

експортується 15 – 17 млн. тонн зерна, або 40-45 відсотків його валового збору. В 2008-2009 маркетинговому році було експортовано 25 млн. тонн зерна.

В цьому році очікується недобір зерна проти минулого на 6 млн. тонн, що не дає можливості в повному обсязі забезпечити регіональні потреби і держрезерв в продовольчому зерні і посівному матеріалі. В той же час зернотрейдери намагаються прискорити експортування зерна і лише з 1 липня ц.р. уже вивезено його майже 2 млн. тонн.

В зв'язку з цим виникла необхідність запровадити квотування експорту зерна.

<http://zakon.rada.gov.ua>

ПОСТАНОВА «Про встановлення мораторію на експорт зерна з України»

Номер, дата реєстрації: 7061 від 30.08.2010

Ініціатори: Народний депутат України Симоненко П.М.

Народний депутат України Ткаченко О.М.

Постановою пропонується встановити до 1 січня 2011 року мораторій на експорт зерна з України.

Проектом Постанови з метою підтримки належного рівня продовольчої безпеки держави, визначення її внутрішніх потреб у продовольчому, насінневому, фуражному зерні і формування державного продовольчого резерву зерна доручається Кабінету Міністрів України:

- здійснювати моніторинг наявності ресурсів зерна для потреб поточного і прогнозного періоду (баланси зерна) у державі і кожному регіоні;
- вживати заходів щодо повного забезпечення у всіх регіонах продовольчим, насінневим, фуражним зерном, а також формування державного продовольчого резерву, перш за все за рахунок його закупівлі на внутрішньому ринку;
- забезпечивши повну потребу держави у зерні, встановити квоти на його реалізацію на зовнішніх ринках (експорт зерна).

Попередні розрахунки показують що валове виробництво зерна у 2010 році буде в межах 41 млн. тонн, що становить 24,7 ц/га, в тому числі у господарствах населення – 10,7 млн. тонн. Показник виробництва у межах 10,2 - 10,7 млн. тонн зерна населенням щорічно наводиться у статистичній звітності.

Отже, баланс зерна потрібно розраховувати не з 41 млн. тонн зерна а з 30 млн. тонн, того зерна, що вирощується сільськогосподарськими підприємствами.

І така кількість не забезпечує балансову потребу держави на 2010-2011 роки.

Потреба продовольчого зерна, разом із страховим фондом становить 13,5 млн. тонн. Щоб забезпечити у повному обсязі потребу у насінні необхідно 4,2 млн. тонн, на фуражні цілі – 14 млн. тонн. Крім того спиртова галузь потребує 1,5 млн. тонн і втрати обігу – 900 тис. тонн.

Таким чином мінімальна балансова потреба зерна становить 34,1 млн. тонн.

Ця мінімальна потреба разом із перехідними залишками буде забезпечувати продовольчу безпеку до нового урожаю.

<http://zakon.rada.gov.ua>

ЗАКОНУ УКРАЇНИ «Про внесення змін до Закону України «Про виноград та виноградне вино»

Номер, дата реєстрації: 7049 від 27.08.2010

Ініціатор: Прем'єр-міністр України Азаров М.Я.

Метою законопроекту є уникнення дублювання чинного законодавства шляхом внесення відповідних змін до Закону України “Про виноград та виноградне вино”.

В даній сфері правового регулювання діють:

Закон України “Про виноград та виноградне вино”;

Закон України “Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції”;

постанова Кабінету Міністрів України: від 19 квітня 2004 р. № 508 “Про затвердження Порядку утилізації або знищення неякісних або небезпечних алкогольних напоїв та тютюнових виробів”;

постанова Кабінету Міністрів України від 24 січня 2001 р. № 50 “Про затвердження загальних вимог до здійснення переробки, утилізації, знищення або подальшого використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції”;

постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2001 р. № 1724 “Про порядок обліку, зберігання, оцінки вилученого митними органами майна, щодо якого винесено рішення суду про конфіскацію, передачі цього майна органам державної виконавчої служби і розпорядження ним”;

постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 р. № 985 “Про затвердження Порядку розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби”;

постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 1998 р. № 1340 “Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним”;

Державний стандарт України 3946-2000 «Система розроблення і поставлення продукції на виробництво. Продукція харчова. Основні положення».

Відповідно до статті 4 Закону України "Про виноград та виноградне вино" спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з сільського господарства затверджує технологічну документацію та нормативні документи на виробництво вин, порядок і форми їх виробничого обліку та погоджує використання зарубіжної технологічної документації. Перелік необхідних для цього документів, терміни і процедури подачі, затвердження і погодження встановлює Кабінет Міністрів України.

Зазначаємо, що є нелогічним надавати право Кабінету Міністрів визначати перелік необхідних для затвердження центральним органом виконавчої влади документів, встановлювати строки для такого затвердження, оскільки визначення строків розгляду процедури подачі, затвердження і погодження відноситься до компетенції центрального органу виконавчої влади з сільського господарства.

У зв'язку з відсутністю необхідності прийняття окремого рішення Уряду з метою врегулювання строків та процедури подачі суб'єктом господарювання документів до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з сільського господарства вважаємо за необхідне у другому реченні частини четвертої статті 4 Закону України "Про виноград та виноградне вино" слова “Кабінет Міністрів України” замінити словами “спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з сільського господарства”.

Частиною четвертою статті 15 Закону України «Про виноград та виноградне вино» передбачено, що фальсифіковані вина, вермути, коньяки України, бренді конфіскуються за рішенням суду і підлягають подальшій переробці або знищенню згідно із порядком, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пунктом 32 статті 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» фальсифікація вин, вермутів, коньяків України і бренді - умисна з корисливою метою підробка вин, вермутів, коньяків України, бренді за походженням (місцем виробництва) або їх складом шляхом додавання нешкідливих чи шкідливих для здоров'я людини речовин, а також виготовлення винних і коньячних сурогатів у процесі виробництва, транспортування, зберігання та продажу. Однак стаття 12 цього Закону дає ширше тлумачення фальсифікації, а саме: нерегламентоване застосування цукру, підміна

сортів винограду або зменшення терміну витримки при виготовленні вин марочних і коньяків України; додавання води, плодово-ягідних матеріалів, витяжок і відварів з плодів і ягід; штучна ароматизація рослинними екстрактами чи запашними речовинами органічного синтезу; підробка вина за походженням, місцем виробництва, сортовим складом шляхом додавання виноматеріалів з гібридів прямих виробників, які не входять до затвердженого асортименту; етикетування, що не відповідає вимогам законодавства, використання інших видів дезінформації покупця при зовнішньому оформленні вин, вермутів, коньяків України і брендів та інше.

Виходячи з положень цієї статті, не вся фальсифікована продукція є шкідливою для здоров'я людини, на відміну від розуміння поняття неякісної і небезпечної продукції, викладеного у Законі України "Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції". Відповідно до зазначеного Закону під неякісною та небезпечною продукцією розуміється вся продукція, яка не відповідає вимогам чинних в Україні нормативно-правових актів і нормативних документів стосовно відповідних видів продукції, щодо її споживчих властивостей, щодо її безпеки для життя і здоров'я людини, майна і довкілля; продукція, під час маркування якої порушено встановлені законодавством вимоги щодо мови маркування та (або) до змісту і повноти інформації, яка має при цьому повідомлятися; продукція, строк придатності якої до споживання або використання закінчився та інша. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2001 р. № 50 «Про затвердження загальних вимог до здійснення переробки, утилізації, знищення або подальшого використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції» встановлені загальні вимоги до здійснення переробки, утилізації, знищення або подальшого використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції.

Окремо слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2004 р. № 508 затверджено Порядок утилізації або знищення неякісних або небезпечних алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Зазначена постанова не вирішує питання переробки таких напоїв і спрямована на врегулювання питання щодо неякісних або небезпечних алкогольних напоїв, а питання щодо перероблення напоїв, які, наприклад, були етикетовані з порушенням вимог нормативних документів, вирішувалося у загальному порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2001 р. № 50 «Про затвердження загальних вимог до здійснення переробки, утилізації, знищення або подальшого використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції».

Крім того, питання розпорядження конфіскованим за рішенням суду майном врегульовано постановами Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2001 р. № 1724 "Про порядок обліку, зберігання, оцінки вилученого митними органами майна, щодо якого винесено рішення суду про конфіскацію, передачі цього майна органам державної виконавчої служби і розпорядження ним", від 11 липня 2002 р. № 985 "Про затвердження Порядку розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби", від 25 серпня 1998 р. № 1340 "Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним" та не потребує додаткового законодавчого врегулювання.

Отже, на даний час питання переробки та знищення фальсифікованих вин, вермутів, коньяків України, брендів, конфіскованих за рішенням суду, повністю законодавчо врегульовані відповідними нормативно-правовими актами.

Для уникнення дублювання законодавства Мінагрополітики вважає за доцільне внести відповідні зміни до Закону України "Про виноград та виноградне вино".

<http://zakon.rada.gov.ua>

Міністерство аграрної політики

30.08.2010 Повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів" та аналізу регуляторного впливу зазначеного проекту, Міністерство аграрної політики України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів" розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики України: (www.minagro.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики України, e-mail: 816@minapk.gov.ua.

ПОРЯДОК

використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів

1. Цей Порядок визначає механізм використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, передбачених пунктом 1 частини першої статті 74 Закону України „Про Державний бюджет України на 2010 рік” для часткового відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів.

Головним розпорядником бюджетних коштів є Мінагрополітики. Розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня є Міністерство аграрної політики Автономної Республіки Крим, головні управління агропромислового розвитку обласних і Управління агропромислового розвитку Севастопольської міської держадміністрацій.

2. Часткове відшкодування надається на безповоротній основі і встановлюється у розмірі 30 відсотків вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів для сільськогосподарських товаровиробників (далі – забудовники), які у 2009 та 2010 роках завершили будівництво і реконструкцію тваринницьких ферм і комплексів (далі – об'єкти) з кількістю великої рогатої худоби (корів) не менше 500 голів або свиноматок – не менше 1200 голів, або птиці – не менше 1 мільйона голів та ввели їх в експлуатацію.

3. Мінагрополітики для здійснення часткового відшкодування вартості об'єктів утворює комісію з питань розподілу коштів, що спрямовуються на часткове відшкодування вартості об'єктів, та затверджує Положення про неї.

Комісія має право виїжджати на місця та перевіряти наявність побудованих та реконструйованих об'єктів та достовірність наданих документів.

4. Часткове відшкодування здійснюється на конкурсних засадах.

З метою організації і проведення конкурсу розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня утворюють конкурсні комісії та затверджують їх склад. Положення про конкурсну комісію затверджується Мінагрополітики.

Конкурсна комісія визначає та затверджує умови і строки проведення конкурсів та оприлюднює їх у друкованих засобах масової інформації.

5. Для участі у конкурсі забудовники подають до конкурсної комісії такі документи:

заявку (у двох примірниках), зразок якої затверджує Мінагрополітики;

довідку банку про відкритий поточний рахунок забудовника;

завірену в установленому порядку копію статуту підприємства;

довідки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій;

проектно-кошторисну документацію на будівництво (реконструкцію), затверджену в установленому порядку;

затвержені в установленому порядку титул будови, титул перехідної будови та внутрішньобудівельний титул будови;

договір підряду на капітальне будівництво або реконструкцію (генеральний, річний, додаткова угода);

календарний план робіт по пусковому комплексу, чергам, об'єктам з визначенням їх вартості, терміну початку та закінчення будівництва (у разі здійснення будівництва, реконструкції господарським способом);

платіжні документи про оплату виконаних робіт і наданих послуг, придбання обладнання і матеріалів, виконання проектних робіт та інші витрати, передбачені кошторисом на будівництво (реконструкцію) з додатком актів про виконані роботи по пусковому комплексу, черзі або в цілому по об'єкту;

завірену в установленому порядку копію свідоцтва про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил або копію сертифіката відповідності, що видається Держархбудінспекцією та її територіальними органами;

довідки про відсутність (наявність) заборгованості понад півроку з виплати заробітної плати, сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), виданої відповідними органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

довідки банків, в яких відкриті рахунки підприємства, про відсутність (наявність) боргових зобов'язань за кредитами;

довідку, яка підтверджує будівництво і реконструкцію з провадженням енергозберігаючих технологій;

для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в 2009 році, такі документи:

- типову форму фінансової звітності № 5 „Примітки до річної фінансової звітності”;

- типову форму № ОЗ-6 „Інвентарну картку обліку основних засобів”;

для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в 2010 році, - типову форму № ОЗ-1 „Акт приймання-передачі внутрішнього переміщення основних засобів”.

6. Часткове відшкодування не виплачується забудовникам, яких визнано банкрутами або щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство.

7. При визначенні забудовників для відшкодування їм вартості об'єктів перевага надається забудовникам:

які займаються молочним скотарством;
які здійснюють будівництво і реконструкцію з впровадженням енергозберігаючих технологій.

8. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають щомісяця до 10 числа Мінагрополітики за формою, затвердженою міністерством, реєстр забудовників, які претендують на надання часткового відшкодування, згідно з додатком.

9. Комісія, утворена Мінагрополітики, розглядає протягом 10 днів після виділення бюджетних коштів, реєстри (згідно з додатком), подані розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, проводить розподіл коштів між регіонами за критеріями, визначеними Мінагрополітики, та інформує про це протягом п'яти днів таких розпорядників бюджетних коштів.

10. Операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються відповідно до Порядку обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого Державним казначейством.

11. Після закінчення бюджетного періоду залишки бюджетних коштів, що обліковуються на рахунках головного розпорядника, підлягають поверненню до Стабілізаційного фонду не пізніше останнього робочого дня бюджетного періоду.

12. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня оформлюють зобов'язання за коштами виключно в межах фактичних асигнувань на зазначені цілі.

Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня на підставі рішення комісії, утвореної Мінагрополітики, подають до головних управлінь Державного казначейства реєстр забудовників і платіжні доручення на виплату часткового відшкодування шляхом перерахування коштів на поточні рахунки та здійснюють відповідні видатки шляхом перерахування часткового відшкодування на відкритий у банку поточний рахунок забудовника.

13. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають щокварталу до 10 числа Мінагрополітики інформацію про використання коштів Стабілізаційного фонду за затвердженою ним формою.

Мінагрополітики щокварталу до 20 числа наступного місяця та у місячний строк після закінчення бюджетного періоду подає Мінфіну інформацію про використання коштів Стабілізаційного фонду.

14. Складення та подання фінансової звітності про використання бюджетних коштів здійснюються в установленому законодавством порядку.

Аналіз регуляторного впливу до проекту постанови Кабінету Міністрів України

„Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів ”

1. Опис проблеми, яку планується розв'язати шляхом втручання у відповідні сфери підприємницької діяльності

Відповідно до статті 172 З Закону України „Про державну підтримку сільського господарства України” передбачено відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам в обсязі до 50 відсотків вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів з кількістю великої рогатої худоби не менше 500 голів, свиноматок – не менше 1200 голів та птиці – не менше 1 мільйона голів.

Часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів у 2010 році здійснюватиметься за рахунок коштів Стабілізаційного фонду, передбаченого Мінагрополітики.

Проект постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів” розроблено з метою повного та ефективного використання коштів Стабілізаційного фонду за вищезазначеним напрямком.

2. Визначення цілей державного регулювання

Проект постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів” визначає механізм часткового відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів.

3. Прийнятні альтернативні способи досягнення зазначеної цілі, переваги обраного способу

Часткове відшкодування надається на безповоротній основі і встановлюється у розмірі 30 відсотків вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів для сільськогосподарських товаровиробників (далі – забудовники), які у 2009 та 2010 роках завершили будівництво і реконструкцію тваринницьких ферм і комплексів (далі – об'єкти), з кількістю великої рогатої худоби (корів) не менше 500 голів або свиноматок – не менше 1200 голів, або птиці – не менше 1 мільйона голів та ввели їх в експлуатацію.

Альтернативного способу досягнення цілі не існує.

4. Опис механізмів для розв'язання проблеми, відповідні заходи

Порядок визначає механізм використання у 2010 році коштів, передбачених Стабілізаційним фондом на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів.

Мінагрополітики для здійснення часткового відшкодування вартості об'єктів утворює комісію з питань розподілу коштів, що спрямовуються на часткове відшкодування вартості об'єктів, та затверджує Положення про неї.

Комісія має право виїжджати на місця та перевіряти наявність побудованих та реконструйованих об'єктів та достовірність наданих-поданих документів.

Часткове відшкодування здійснюється на конкурсних засадах.

З метою організації і проведення конкурсу розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня утворюють конкурсні комісії та затверджують їх склад. Положення про конкурсну комісію затверджується Мінагрополітики.

Конкурсна комісія визначає та затверджує умови і строки проведення конкурсів та оприлюднює їх у друкованих засобах масової інформації.

Для участі у конкурсі забудовники подають до конкурсної комісії такі документи: заявку (у двох примірниках), зразок якої затверджує Мінагрополітики; довідку банку про відкритий поточний рахунок забудовника;

завірену в установленому порядку копію статуту підприємства;
довідки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій;
проектно-кошторисну документацію на будівництво (реконструкцію), затверджену в установленому порядку;

затверджені в установленому порядку титул будови, титул перехідної будови та внутрішньобудівельний титул будови;

договір-підряду на капітальне будівництво або реконструкцію (генеральний, річний, додаткова угода);

календарний план робіт по пусковому комплексу, чергам, об'єктам з визначенням їх вартості, терміну початку та закінчення будівництва (у разі здійснення будівництва, реконструкції господарським способом);

платіжні документи про оплату виконаних робіт і наданих послуг, придбання обладнання і матеріалів, виконання проектних робіт та інші витрати, передбачені кошторисом на будівництво (реконструкцію) з додатком актів про виконані роботи по пусковому комплексу, черзі або в цілому по об'єкту;

завірену в установленому порядку копію свідоцтва про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил або копію сертифікату відповідності, що видається Держархбудінспекцією та її територіальними органами;

довідки про відсутність (наявність) заборгованості понад півроку з виплати заробітної плати, сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), виданої відповідними органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

довідки банків, в яких відкриті рахунки підприємства, про відсутність (наявність) боргових зобов'язань за кредитами;

довідку, яка підтверджує будівництво і реконструкцію з провадженням енергозберігаючих технологій;

для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в 2009 році такі документи:

- типову форму фінансової звітності № 5 „Примітки до річної фінансової звітності”;

- типову форму № ОЗ-6 „Інвентарну картку обліку основних засобів”;

для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в 2010 році, - типову форму № ОЗ-1 „Акт приймання-передачі внутрішнього переміщення основних засобів”.

Часткове відшкодування не виплачується забудовникам, яких визнано банкрутами або щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство.

При визначенні забудовників для відшкодування їм вартості об'єктів перевага надається забудовникам:

які займаються молочним скотарством;

які здійснюють будівництво і реконструкцію з впровадженням енергозберігаючих технологій.

Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають щокварталу до 10 числа наступного місяця за звітним Мінагрополітики за формою, затвердженою зазначеним міністерством, реєстр забудовників, які претендують на надання часткового відшкодування.

Комісія, утворена Мінагрополітики, розглядає протягом 10 днів після виділення бюджетних коштів, реєстри, подані розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, проводить розподіл коштів між регіонами за критеріями, визначеними Мінагрополітики, та інформує про це протягом п'яти днів таких розпорядників бюджетних коштів.

Операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються відповідно до Порядку обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого Державним казначейством.

Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня оформлюють зобов'язання за коштами виключно в межах фактичних асигнувань на зазначені цілі.

Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня на підставі рішення комісії, утвореної Мінагрополітики, подають до головних управлінь Державного казначейства реєстр забудовників і платіжні доручення на виплату часткового відшкодування шляхом перерахування коштів на поточні рахунки та здійснюють відповідні видатки шляхом перерахування часткового відшкодування на відкритий у банку поточний рахунок забудовника.

5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Прийняття зазначеного регуляторного акта дасть можливість заохотити вітчизняного товаровиробника у веденні галузі тваринництва, можливому розширенні виробничих потужностей, що, як наслідок, забезпечить виробництво якісної вітчизняної продукції та забезпечить продовольчу безпеку нашої держави.

6. Очікувані результати прийняття акта

	Витрати	Вигода
Держава	100 млн. грн.	Будівництво нових тваринницьких ферм і комплексів забезпечить створення нових робочих місць, поліпшення фінансового стану сільськогосподарських підприємств, збільшення виробництва вітчизняної продукції, покращення соціальної сфери на селі.
Суб'єкти господарювання	Понад 300 млн. грн.	Поліпшення фінансового стану в сільськогосподарських підприємствах, можливість розширення виробничих потужностей та отримання збільшення прибутку.
Населення	Збільшення кількості тваринницьких ферм і комплексів забезпечить новими робочими місцями на виробництві сільськогосподарської продукції та покращить соціальну сферу на селі.	

7. Обґрунтування строку дії акта

Термін дії акта пропонується встановити на відповідний бюджетний рік.

8. Визначення показників результативності акта:

- сільгосптоваровиробниками буде побудовано та реконструйовано тваринницьких ферм і комплексів – 15 з утримання великої рогатої худоби, 5 з свинарства та 5 з птахівництва;

- прийняття зазначеного проекту постанови поліпшить фінансовий стан сільськогосподарських підприємств;

- розмір надходжень – 100 млн. гривень;

- кількість суб'єктів господарювання – до 30 сільськогосподарських підприємств;

- розмір коштів, що витрачається суб'єктами господарювання для реалізації – 30 відсотків вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта вище середнього – проект постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду, що спрямовуються на часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості

будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів” був розміщений в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики України www.minagro.gov.ua. Крім того, інформацію було надано начальникам головних управлінь агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій для доведення її до відома сільськогосподарських товаровиробників.

9. Заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснювалось до набрання ним чинності шляхом аналізу оперативної інформації з регіонів про кількість сільськогосподарських товаровиробників, які можуть претендувати на відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено в місячний строк після закінчення бюджетного року.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися по показниках результативності Міністерством аграрної політики України, а також на регіональному рівні Міністерством аграрної політики Автономної Республіки Крим, головними управліннями агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій.

www.minagro.gov.ua

2. ПОДІЇ, ФАКТИ

02.09.2010 ВРУ розгляне законопроект, яким пропонується ввести державне регулювання цін на продукти харчування першої необхідності

Член депутатської фракції "Блок Юлії Тимошенко" О. Боднар, внесла на розгляд ВРУ законопроект №7076 від 01.09.10 р. "Про заходи щодо стримування темпів росту цін на продукти харчування першої необхідності".

Як говориться в пояснювальній записці до законопроекту, документ спрямований на стримування темпів росту цін на продукти харчування першої необхідності в період фінансово-економічної кризи й захисту населення від зuboжіння.

На думку автора законопроекту, уряд у місячний строк повинен розробити й впровадити порядок державного регулювання цін на продукти першої необхідності. Крім того, документом пропонується забезпечити наступний моніторинг цін на продукти харчування першої необхідності, а також внести зміни в перелік товарів, на які поширюється державне регулювання цін.

Також у законопроекті відзначається, що такі міри необхідні, оскільки купівельна спроможність населення знизилася через заборгованість по зарплаті, інфляції й підвищення тарифів ЖКХ. Крім того, контроль над ціноутворенням буде сприяти стабілізації цінової ситуації на споживчому ринку в період фінансово-економічної кризи.

[Інформаційна компанія "ПроАгро"](#)

02.09.2010 Мінекономіки України має намір розширити перелік об'єктів держрегулювання

Мінекономіки України пропонує розширити асортименти хліба масових сортів, на який буде поширюватися державне регулювання цін. Крім того, пропонується ввести декларування зміни оптово-відпускних цін на крупу гречану. Про це мова йде в проекті постанови Кабінету Міністрів, розробленому Мінекономіки.

З метою забезпечення соціального захисту населення й недопущення необґрунтованого росту цін на хліб, що можливо внаслідок подорожчання зерна й борошна, пропонується розширити асортименти хліба масових сортів, на який буде поширюватися державне регулювання цін.

Крім того, пропонується ввести декларування зміни оптово-відпускних цін на крупи гречані. Такий крок, за словами розроблювачів документа, пов'язаний з істотним зменшенням в останні роки пропозиції зерна гречки на внутрішньому ринку внаслідок скорочення площ її посівів, що провокує несумлінних виробників і продавців круп до необґрунтованого підвищення цін.

Також документом пропонується ввести декларування змін оптово-відпускних цін на гречану крупу, борошно пшеничне вищого, 1 і 2 гатунку, борошно житнє обдирне, а також на ряд тваринницької продукції, цукор білий кристалічний, масло соняшникове.

Нагадаємо, згідно з наказом МінАп №78 від 23 лютого 2010 р., в 2010/11 МР у перелік об'єктів державного цінового регулювання віднесені: пшениця, жито, ячмінь, кукурудза, цукор-пісок (буряковий), вершкове масло, сухе молоко.

[«BIZ.liga.net»](#)

01.09.2010 Аграрний фонд України почав продаж дешевого борошна пекарям

Дешево борошно може обійтися пекарям дуже дорого. Уряд з однієї сторони задекларував готовність постачати заводи дешевим борошном з Аграрного фонду, а з іншого боку - розробив проект постанови, яким розширюються повноваження місцевої влади по контролю над рентабельністю.

Аграрний фонд почав інтервенційні продажі борошна підприємствам з виробництва хліба. За словами міністра аграрної політики М. Присяжнюка, ця міра дозволить зберегти стабільність цін на хліб. По його даним, на сьогодні Аграрний фонд сформував резерв на 12 місяців.

Планується, що фонд буде продавати хлібопекарським підприємствам 43 тис. т борошна щомісяця для виробництва соціальних сортів хліба до кінця 2010 р. Із зазначеного обсягу борошна 38 тис. т складе пшеничне й ще 5 тис. т - житнє. Реалізація борошна буде проводитися за ціною 2 083 грн./т. Борошно буде поставлятися пекарям відповідно до тристоронніх угод між Аграрним фондом, обласними державними адміністраціями й хлібопекарськими підприємствами, списки яких визначають облдержадміністрації.

Однак відразу пекарів очікував неприємний сюрприз у вигляді ініціативи Мінекономіки. Відповідно до проекту постанови КМУ, розробленому відомством, розширюється перелік сортів хліба, рентабельність якого мають право регулювати місцеві влади. "З метою забезпечення соціального захисту населення й недопущення необґрунтованого підвищення цін на хліб, що можливо внаслідок подорожчання зерна й борошна, пропонується розширити асортименти хліба масових сортів, на який поширюється державне регулювання шляхом визначення граничної рентабельності виробництва", - зазначено в проекті постанови.

У проекті не зазначено, як саме буде уточнена рецептура масового хліба, щоб віднести його до підлягаючого держрегулювання. Відзначимо, що рентабельність масових сортів хліба рідко перевищує 5%.

Також документом пропонується ввести декларування змін оптово-відпускних цін на гречану крупу, борошно пшеничне вищого, 1 і 2 гатунку, борошно житнє обдирне, а також на ряд тваринницької продукції, цукор білий кристалічний, масло соняшникове.

[«Дело»](#)

01.09.2010 Мінагрополітики займеться розвитком логістичного напрямку в АПК України

Міністерство аграрної політики України буде ініціювати розвиток логістичного напрямку в агропромисловому комплексі. Про це 30 серпня 2010 р. повідомив на пресконференції у Вінниці міністр аграрної політики України М. Присяжнюк.

"У нас вирощується 7,5 млн. т фруктів і овочів, до споживача доходить 3 млн. т. Ми працюємо неефективно, і це відбувається тому, що відсутня система заготівлі, внутрішньої логістики, зберігання в тому числі. У нас в Україні працює таке прислів'я: зуміла приготувати, та не змогла подати. От де ми втрачаємо", - сказав міністр.

Він також відзначив, що Україна імпортує 40% часнику. "У нас відпрацьована така тенденція, що за останні 2-3 роки 40% часнику, що ми споживаємо, імпортується з Китаю. Наш селянин може на своїй присадибній ділянці виростити часнику стільки, скільки потрібно і реалізувати? Може", - сказав М. Присяжнюк.

Однак, за його словами, сільські виробники мають небагато варіантів продажу своєї продукції. "Реалізація на ринках припускає додаткові витрати коштів і часу, які не завжди компенсуються отриманими від продажу результатами. Іншим варіантом є продаж продукції посередникам, які за заниженими цінами скуповують продукцію у селян", - пояснив міністр.

На його думку, необхідно максимально наблизити виробника й споживача. "У програмі реформ саме передбачений розвиток логістичного напрямку, тобто оптові ринки, склади зберігання, фермерські ринки, і тут ініціаторами повинні бути сільські голови. Ця логістика повинна зблизити виробника й споживача", - додав М. Присяжнюк.

[УНІАН](#)

1.09.2010 Мінагрополітики України пропонує вертикальне інтегрування на ринку олійних і зернових культур

Міністерство аграрної політики України виступає за впровадження системи вертикальної інтеграції підприємств по вирощуванню й переробці олійних і зернових культур. Про це повідомив 30 серпня 2010 р. на прес-конференції у Вінниці міністр аграрної політики України М. Присяжнюк.

За його словами, цукрова галузь - одна з тих, де здійснюється вертикальне фінансування. "У цукровій галузі найвищий відсоток вертикальної інтеграції: інвестор - виробник цукру - сільгоспвиробник, де вирощування й переробка цукрового буряка на 60% фінансуються по вертикалі зверху до низу. Сьогодні в основному інвестор і переробник або фінансує виробника сировини, або сам вирощує сировину", - пояснив він.

Також М. Присяжнюк відзначив, що такий принцип повинен діяти й при переробці соняшникового масла. "Ми цього зараз будемо вимагати від переробників насіння соняшника й виробників масла. Якщо вони хочуть працювати й одержувати обсяги продукції, які їм необхідні, нехай укладають форвардні контракти, заставні контракти, але попередньо фінансують виробників насіння соняшника", - сказав міністр.

[УНІАН](#)

31.08.2010 В Україні планують створити Аграрний фінансовий фонд

Міністерство аграрної політики України ініціює створення Аграрного фінансового фонду. Про це М. Присяжнюк повідомив під час прес-конференції, перебуваючи з робочою поїздкою у Вінниці.

"Ми бачимо, що комерційні банки сьогодні "викручують нам руки" по повній програмі, до того ж, 1-1,5 млрд. грн. щорічно ще одержують із держави для того, щоб компенсувати відсотки", - сказав міністр.

За його словами, на сьогоднішній день міністерство ініціювало створення Аграрного фінансового фонду, який створений у Європі, у Балтійських країнах і який працює ефективно.

"Ми зараз подали обґрунтування, проходимо узгодження з міністерствами, і я вважаю, що це важіль і такий інструмент, що дасть можливість за невеликі відсотки надавати фінансову допомогу сільгоспвиробникам", - сказав М. Присяжнюк.

Він також відзначив, що у фонді будуть задіяні державні кошти. "Гроші на ці фонди візьмуть від держави, тому що як міністерство на сьогодні ми ясно бачимо, що основна частина бюджетних коштів повинна розподілятися в такий спосіб: 50% буде виділятися на безповоротній основі - це підтримка тих або інших галузей, які необхідні державі й другі 50% - це на поворотній основі. Ці 50%, які на поворотній основі шляхом виділення коштів для агролізинг й для агрофірм фонду", - пояснив міністр.

М. Присяжнюк додав, що якби протягом 10 років по 1, 5-2 млрд. грн. наповнювали цей фонд, то в сільгоспвиробників була б значна фінансова підтримка.

[УНІАН](#)

27.08.2010 Уряд України поки не має наміру вводити квоти на експорт зерна

Уряд України поки не має наміру вводити квоти на експорт зерна, як це планувалося раніше. Про це 27 серпня 2010 р. повідомив віце-прем'єр-міністр України з питань АПК В. Слаута.

"Поки що квоти (на експорт зерна) вводити не будемо", - сказав він. Віце-прем'єр відзначив, що працюючі в Україні зернотрейдери пропонували уряду ввести квоти на експорт зерна з 15 вересня поточного року. "Доживемо до 15 вересня, і, якщо нічого не трапиться, нехай ринок собі вільно працює", - сказав В. Слаута.

За його словами, квотування експорту зерна може бути введено у випадку різкого підвищення цін на світових ринках і при спекулятивних процесах усередині країни. В. Слаута також повідомив, що в цей час Україна експортує зерно в штатному режимі.

"Ніхто нікого не затримує, кораблі із зерном ідуть на експорт", - сказав він, коментуючи заяви ряду операторів зернового ринку, що в портах України затримуються судна із зерном.

Нагадаємо, 25 серпня 2010 р. уряд повинен був прийняти постанову про введення квотування експорту зерна в Україні. Однак в останній момент це питання зникло з повістки засідання. Це вже третій випадок, коли уряд провалює прийняття відповідної постанови. Причиною цього могло бути те, що GAFTA (Міжнародна асоціація торгівлі зерном і кормами) направила листа в ЄС і СОТ, обвинувативши українську владу в тіншовому регулюванні експорту зерна (створення митних перешкод, затримки в портах і на залізниці).

[УНІАН](#)

26.08.2010 Українська митниця штучно обмежує не тільки експорт зерна, але й борошна - учасники ринку.

Ряд великих операторів зернового ринку підтвердили той факт, що українська митниця штучно обмежує експорт борошна із країни.

«З жалем повідомляємо, що експортерів борошна спіткала доля експортерів зерна: відбір проб співробітниками митниці й аналіз у Києві», - повідомив один з учасників ринку.

За його словами, строк проведення аналізу проб може займати до 1 місяця. Природно, що даний факт змушує українських експортерів борошна припинити відвантаження, незважаючи на надану можливість зайняти світові ринки борошна, що звільнилися.

Нагадаємо, що в 2009/10 МР з України було вивезено 117 тис. тонн борошна.

При цьому учасники ринку повідомляють, що дані обмеження почали діяти тільки з початку поточного тижня. Минулого тижня відвантаження борошна на експорт здійснювалися без проведення даних перевірок.

[УНІАН](#)

26.08.2010 УЗА відкрито призвала митників діяти в правовому полі

Українська зернова асоціація (УЗА) направила відкрите звертання до голови Державної митної служби України Ігорю Калетнику із закликом строго дотримуватися норм чинного законодавства в питанні проведення митного огляду експортованого зерна й утриматися від безпідставних обвинувачень експортерів. Щоб уникнути помилкових дій митників при дослідженні якості зерна УЗА готова зробити методологічну й практичну допомогу відповідним співробітникам Держмитслужби, провівши програму перепідготовки за рахунок експортерів.

"Шановний Ігор Григорович, від імені членів Української зернової асоціації завіряю Вас, що ми розуміємо необхідність наведення порядку на продовольчих ринках України й усіляко готові сприяти цьому. Ми відкриті для плідного співробітництва із представниками Державної митної служби. Тому що усвідомлюємо, що прозорість ринку, чіткі правила гри на ньому, дотримання стандартів якості йдуть лише на користь державі, нашим виробникам і експортерам", - йде мова в заяві УЗА, підписаної президентом Асоціації Володимиром Клименком.

"Разом з тим, ми стурбовані виступами в пресі деяких співробітників митної служби із заявами, які дискредитують роботу експортерів українського зерна. Так, у засобах масової інформації, на прес-конференціях представники Державної митної служби неодноразово обвинувачували експортерів у застосуванні шахрайських схем для завищення сум відшкодування ПДВ. На підтвердження цього приводиться

інформація про невідповідність зерна класу, що задекларований для вивозу за кордон, тому класу, що виявили під час перевірок митники", - відзначає УЗА.

У цьому зв'язку Асоціація підкреслює: "Звертаємо Вашу увагу, що відбір проб і висновки, які робляться на підставі цього, - помилкові. Так, згідно ДСТУ 3355 пункт 5.3.2, "відбір проб зерна, що транспортується в трюмах морських суден, відбувається лише під час завантаження падаючого зерна із транспортера або зернонаосу спеціальним ковшем або пробовідбірником у рівні проміжки часу. Загальна маса об'єднаної проби повинна становити не менш чим 10 г. з кожної тонни. З кожного трюму формується окрема об'єднана проба". Після відбору проб їх протягом доби відправляють для проведення експертизи в сертифіковані лабораторії Державної хлібної інспекції. Висновки ДХІ є остаточними".

"Особливо звертаємо увагу на іншу вимогу. Документом ДСТУ ISO 13690-2003 чітко встановлено: "Правильний відбір проб - це процес, що має потребу у великій увазі й старанності. У цьому випадку дуже важлива необхідність дотримання показової проби зернових і бобових культур або продуктів їхнього помолу. Точність аналітичного дослідження й інтерпретування результатів не будуть мати ніякої цінності, якщо проба не буде точно представляти партію, з якої її відібране". Однак відбір проб зерна представниками Державної митної служби робився вже після завантаження судна, без дотримання технологічної дисципліни, а тому аналізи цих проб навіть у найкращих лабораторіях не мають змісту", - відзначає УЗА.

"В українських портах простоюють біля двох десятків судів і НІХТО не може дати відповідь на просте питання: коли Ваші фахівці почнуть і закінчать перевірки за кожному із судів. Нагадуємо, що одна доба простою судна наносять десятки тисяч доларів збитків", - підкреслюється в заяві.

"Щоб не допускати прикрих помилок надалі, Українська зернова асоціація готова зробити методологічну й практичну допомогу фахівцям, які з доручення Державної митної служби будуть відбирати проби для паралельних досліджень якості зерна. Зважаючи на те, що навчання й стажування фахівців у сфері якості зернових справа не з дешевих, пропонуємо разом з Асоціацією створити програми перепідготовки фахівців Державної митної служби України по даному питанню. Видатки на підготовку й проведення програм візьмуть на себе експортери зерна. Також ми запрошуємо представників Держмитслужби взяти участь у події міжнародного значення - Українському зерновому конгресі, що пройде 6-8 жовтня в Києві. 500 фахівців з 40 країн світу будуть говорити про ЗЕРНО. Запрошуємо й Вас, шановний Ігорє Григоровичу, взяти участь у роботі конгресу й виступити з доповіддю", - закликала УЗА.

Прес-служба УЗА

26.08.2010 Україна: квоти на експорт зерна введуть з 15 вересня

Міжнародна асоціація торгівлі зерном і кормами (GAFTA) обвинуватила українські влади в негласному регулюванні експорту зерна. Скарга на нашу країну направлена до СОТ.

Зернотрейдери вважають, що квоти на експорт зерна будуть ділити в ручному режимі.

Учора уряд повинен був прийняти постанову про введення квотування експорту зерна в Україні. Однак в останній момент це питання зникло з повістки засідання. Це вже третій випадок, коли уряд провалює прийняття відповідної постанови.

Експерти вважають, що влада навмисно тягне із введенням квот на експорт зерна. "Такі затримки - результат діяльності аграрних лобістів", - думає гендиректор асоціації "Союз бірж України" Борис Беренштейн. Учасники ринку називають ще одну негласну причину зволікання із квотуванням - восени МВФ має намір провести перший моніторинг виконання Україною програми співробітництва, і в цьому світлі введення обмежень на експорт зерна вкрай небажано.

GAFTA направила листа в ЄС і СOT, обвинувативши українську владу в тіньовому регулюванні експорту зерна (створення митних перешкод, затримки в портах і на залізниці). Раніше Всесвітній банк звернувся до країн-експортерів із закликом не іти за прикладом Росії й не вводити експортних обмежень.

По даним учасників ринку, квотування в Україні може бути введено з 15 вересня. "Моя думка, що весь цей сир-бор із квотами був для того, щоб реально побачити, які баланси, що в нас реально є. В Україні досить зерна, але ймовірність введення квотування після 15 вересня я оцінюю як дуже високу", - говорить Микола Горбачов, директор New World Graine. За час, що залишився, зернотрейдери хочуть урегулювати найбільш принципові для себе питання - вивіз зерна, що вже перебуває в портах. "Сподіваємося, що до 15 вересня ці об'єми будуть вивезені", - відзначив Микола Горбачов.

Українська зернова асоціація раніше заявляла, що в портах перебуває майже 2 млн. тонн зернових.

Квоту віддали на відкуп.

Друге насущне для зернотрейдерів питання - як саме будуть ділитися квоти у випадку їхнього введення. Якщо раніше порядок розподілу експортного ліміту був чітко прописаний, то тепер він може здійснюватися в ручному режимі.

У минулі роки при розподілі квоти міжвідомча комісія виходила з рейтингу компаній-експортерів за останні три роки. Тобто квота ділилася пропорційно обсягу вивезеного товару, підтверженому довідкою митниці. Такий принцип застосовувався й при квотуванні експорту зернових, і при обмеженнях на експорт соняшникового масла в 2008 році. У цей же раз проект постанови Мінекономіки взагалі не визначає порядок розподілу квоти. Така ситуація створює ґрунт для зловживань чиновників.

Крім того, не варто забувати й про плани уряду створити державного зернотрейдера-монополіста. У світлі цих планів порядок розподілу квот, що діяв раніше, не влаштовував чиновників, оскільки не дозволяв держоператору претендувати на них - Аграрний фонд не здійснював експорту в попередні сезони. Однак оскільки поточна постанова не описує взагалі ніякого порядку розподілу, то ніщо не заважає Аграрному фонду або ДАК "Хліб України" одержати квоту. "Можна згадати прецеденти - в 2006-2007 роки, коли у влади теж був уряд Януковича, при першому введенні квот у результаті конкурсу серед квот, що отримались, з'явилися нікому невідомі компанії", - відзначає директор компанії "Проагро" Микола Верніцький.

Українська зернова асоціація наполягає на збереженні попереднього механізму квотування, що застосовується, виходячи з рейтингу експортерів.

Закупівлі зупинилися.

У цей час зерновий ринок в Україні практично завмер. "Ми згорнули практично всі закупівлі", - говорить Микола Горбачов, директор New World Graine. Зернотрейдери не купують зерно через невизначену ситуацію з режимом експорту й високих цін, що склалися на ринку (ціна пшениці третього класу досягає 1800 грн. за тону). "Вони не купують, оскільки такі дії будуть розцінюватися як недружні стосовно Аграрного фонду, конкуренція державі, що може привести до посилення тиску на учасників ринку", - говорить Борис Беренштейн.

Однак і Аграрний фонд, що одержав можливість фактично на самоті працювати на спустілому зерновому ринку, не проводить закупівель. З 1 серпня, за законом, Аграрний фонд взагалі не має права купувати зерно на ринку. За нього це робить компанія, що виграла тендер, - ТОВ "Хліб Інвестбуд". Ця компанія презентується як 100%-на дочка ДАК "Хліб України". "Але справа в тому, що в уставі ДАКу чітко написано, що він не може бути засновником юридичних осіб, тому залишається багато питань", - пояснює Борис Беренштейн. Про обсяги закупівель цієї компанії поки не відомо.

Активно наповнюють засіку під час відсутності зернотрейдерів тільки місцеві адміністрації - перед ними поставлене завдання сформулювати регіональний резерв для

впливу на вартість хліба. Чиновники декларують, що план в 1,6 млн. тонн уже виконаний.

[«Дело»](#)

25.08.2010 **Україна: дороге зерно приведе до подорожчання яєць**

Значний ріст цін на зернові в Україні приведе до подорожчання курячого яйця в II півріччі 2010 р. Якщо високий рівень цін на зернові буде втримуватися й далі, низьких цін на яйця в наступному році не варто очікувати. Такий прогноз дали в українському агропромисловому холдингу "Авангард", що є найбільшим виробником яєць в Україні.

Як повідомляє компанія, в результаті аномально жаркої погоди, що призвела до посухи й пожеж, ціни на ринку зерна значно виросли. Таким чином, внаслідок того, що зерно використовується для корму птахів, собівартість виробництва яєць збільшиться.

"Ми очікуємо, що в другому півріччі 2010 р. у результаті росту цін на зерно середня ринкова ціна на натуральне яйце істотно виросте", - заявляють у компанії.

При цьому, вважають в "Авангарді", незважаючи на ріст цін на яйця, споживчий попит залишиться на високому рівні.

У компанії допускають, що якщо ціни на зерно будуть залишатися такими ж високими в 2011 році, як нинішні, на продуктовому ринку України можна чекати інфляцію, що підштовхне ціни на яйця нагору.

У компанії також повідомили, що в серпні 2010 р. середня ціна за яйце почала рости й була на 45% вище, ніж у липні 2010 року. Так, середня ціна реалізації яєць збільшилася до 0,52 грн. за 1 шт. у порівнянні з 0,36 грн. за 1 шт. в I півріччі 2009 р.

Нагадаємо, за станом на 17 серпня ціни на фуражну пшеницю в Центральній Україні становили (на умовах EXW) 1300-1400 грн/т, на ячмінь - 1200 грн/т, на кукурудзу - 1348 грн./т. На 29 червня поточного року рівень цін був наступним: на фуражну пшеницю - 850-900 грн/т, на ячмінь - 650-800 грн/т, на кукурудзу - 1100-1150 грн/т.

Нагадаємо також, у січні-липні 2010 г. загальне виробництво яєць від птахів всіх видів в Україні збільшилося на 6%, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах - на 9,7% (при зменшенні яйценосності курей-несучок з 162 до 160 яєць, або на 1,2%), у господарствах населення - на 1,8%.

Лігабізнесінформ

25.08.2010 **Уряд України поки не буде вводити квоти на експорт зерна**

Уряд України не планує розглядати питання введення квот на експорт зерна, повідомив міністр аграрної політики Микола Присяжнюк.

"Не буде (розглядатися питання про квоти на експорт зерна), і не відомо, коли буде", - сказав він перед початком засідання Кабінету Міністрів у середу, 25 серпня.

Віце-прем'єр-міністр Віктор Слаута також підтвердив, що уряд поки не буде приймати рішення щодо квотування експорту зерна.

Як повідомлялося, в уряді обговорюється питання введення квоти в обсязі 2,5 мільйонів тонн на експорт зерна на період з 1 вересня до кінця 2010 року: 1,5 мільйонів тонн пшениці, 1 мільйон тонн ячменя й 0,01 мільйона тонн жита.

Цей намір уже викликав заяви протесту фермерів і міжнародних організацій.

На врожай зернових негативно вплинула аномально жарка погода. Так, Україна в 2010 році збере близько 40 мільйонів тонн зерна, хоча врожай міг бути на 5 мільйонів тонн більше.

Незважаючи на десятки заяв чиновників різного рівня про те, що для подорожчання хліба "немає підстав", ціна на хліб уже пішла вгору в різних регіонах.

Про можливе подорожчання хліба вже заявив і президент України Віктор Янукович.

Інтерфакс-Україна

3. ПОДІЇ ІРАР

- ✓ Експертом ІРАР Сеперович Н.В на прохання Начальника департаменту харчової промисловості МінАП підготовлено пропозиції до проекту Державного бюджету на 2011 рік щодо фінансування заходів з виконання Державної цільової соціальної програми розвитку виробництва продуктів дитячого харчування.
- ✓ Експертом ІРАР Сеперович Н.В надано консультації керівництву УАК з питань відшкодування ПДВ експортерам зерна, зміни системи оподаткування.
- ✓ Заступник директора ІРАР Корінець Р.Я. прийняв участь у засіданні Координаційної ради з питань аграрної політики при Кабінеті Міністрів України.
- ✓ Фахівцями ІРАР підготовлено пропозиції щодо оподаткування оптових ринків сільськогосподарської продукції до засідання Координаційної ради з питань з питань аграрної політики при Кабінеті Міністрів України.
- ✓ Заступник директора ІРАР Корінець Р.Я та експерт ІРАР Сеперович Н.В прийняли участь у засіданні робочої групи Міністерства аграрної політики з питань розробки земельного законодавства, де йшлося обговорення проекту Закону України «Про ринок земель».

4. КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Н.В.Сеперович,
кандидат економічних наук,
експерт ІРАР

Шлях до підвищення доходів дрібних товаровиробників – це формування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та оптових ринків сільськогосподарської продукції

Аграрний сектор України за рівнем розвитку значно відстає від економічно розвинутих країн світу. Основні проблеми полягають у низькій конкурентоспроможності продукції й невідповідності її міжнародним стандартам якості й безпеки; низькому рівні інвестицій та зростанні залежності від державного фінансування (3,3 млрд. грн. у 2004 р., 11,2 млрд. грн. у 2008 р.) через низьку технологічну ефективність галузі. Наприклад, річний надій на одну корову в Україні складає 3793 кг, в той час як в країнах ЄС - 6107, з них у Німеччині – 6794, Великобританії - 7186, а у США - 9343 кг. Виробництво м'яса на 100 га (у забійній вазі) в Україні складає 51,7 ц, а у вищезгаданих країнах відповідно – 227, 191, 453 і 105 ц.

Особисті селянські господарства, фермерські господарства, які займаються виробництвом сільськогосподарської продукції, в умовах загострення конкуренції на аграрному ринку стали перед проблемою збуту продукції. Нині дрібні товаровиробники сільськогосподарської продукції на собі відчувають відсутність організованих маркетингових каналів з прозорим механізмом ціноутворення та спонукальними до виробництва механізмами.

Нова хвиля підвищення цін на енергоресурси та матеріально-технічні засоби, низький рівень закупівельних цін, відсутність стабільних та надійних каналів збуту сільськогосподарської продукції робить її виробництво збитковим. Крупні сільськогосподарські підприємства не здатні самостійно адаптуватися до вимог СОТ і кон'юнктури аграрного ринку щодо виробництва високоякісної сільгосппродукції.

Виходячи з цих проблемних питань, наразі необхідно здійснити конкретні заходи щодо забезпечення створення та розвитку інфраструктури внутрішнього аграрного ринку, диверсифікації каналів реалізації продукції, забезпечення якості та безпеки продовольства. Необхідно сформувати національну мережу оптових ринків та інформаційно-комунікативні мережі; сформувати прозорі та ефективні канали надходження продукції від виробника до споживача; стимулювати розвиток обслуговуючих кооперативів та інших об'єднань. Потрібне законодавче забезпечення розвитку системи оцінки та безпеки продукції.

Першочерговими кроками в цьому напрямку є створення за участю держави маркетингової інфраструктури, яка мала б включати наступні складові: первинні маркетингові групи в кожному сільському населеному пункті; сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи; кредитні спілки; агроторгові доми; аукціони живої худоби; оптові плодоовочеві та продовольчі ринки; товарні та ф'ючерсні біржі.

Маркетингова група виробників сільськогосподарської продукції, як правило, формується з власників особистих селянських господарств, які живуть в одному населеному пункті і об'єднуються з метою, щоб спільно продавати надлишки вирощеної ними сільськогосподарської продукції чи переробленої продукції за вигідним цінами. Такі маркетингові групи в умовах українських реалій більше підходять для дрібних товаровиробників, які спеціалізуються на вирощуванні овочів та фруктів.

Для дрібних виробників, які займаються вирощуванням худоби більш доцільно її збувати через аукціони живої худоби або оптові ринки сільськогосподарської продукції, у тому числі спеціалізовані із закупівлі-продажу худоби.

Для того, скоротити та оптимізувати маркетингові ланцюги сільськогосподарської продукції, яку вирощують дрібні виробники та створити умови для прозорого ціноутворення, *потрібна мережа оптових ринків сільськогосподарської продукції*, на яких дрібні виробники зможуть продавати напряму невеликі обсяги продукції. Особливо це важливо для реалізації великої рогатої худоби та птиці, яка нині реалізується через посередників за низькими цінами.

Питання постає, а чому в Україні гальмуються заходи із запровадження оптових ринків, хоча перші кроки було зроблено: прийнято відповідну законодавчу базу, є цільова програма, яка, на жаль вже другий рік не фінансується? Відповіді дати важко. Політична підтримка є, суспільна також. Всі науковці, експерти говорять про важливість піднятої проблеми, знайдені варіанти та моделі її вирішення. Головна причина у відсутності системної роботи з цього питання. Важливо подивитися всебічно на її вирішення, мають одночасно запрацювати декілька її складових: **по-перше**, роз'яснювальна робота переваг оптових ринків для всіх учасників продовольчого ринку, **по-друге**, домовленість про спільне фінансування бізнесу та держави; **по-третє**, доопрацювання законодавчої бази в частині звільнення від оподаткування прибутку оптових ринків сільськогосподарської продукції, які набули статусу відповідно до Закону України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції», на визначений ним період становлення таких ринків – до 7 років. Такі пропозиції внесено до проекту Податкового кодексу України, який нині обговорюється суспільством.

Щодо розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. В Україні практично призупинився процес формування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, деякі взагалі припинили свою діяльність. Якщо у 2005 році було зареєстровано 1127 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, то у 2010 році – лише 645.

Не вирішеним проблемним питанням є віднесення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів до неприбуткових організацій з метою звільнення від подвійного оподаткування. При цьому члени кооперативу будуть платити всі податки, які зобов'язані сплачувати.

З огляду на запропоновані податкові зміни, варто зазначити, що це ніяк не вплине на зниження фіскальної функції податків. Не можна сприймати аргумент окремих чиновників, які вважають, що податкові пільги для оптових ринків і для обслуговуючих кооперативів знизять збір податків до бюджету. Вони говорять про можливість отримати додаткові податкові збори від структур, які ще не створені. Роль держави вбачається в тому, щоб стимулювати нові організаційні структури, які можуть дати поштовх реформуванню економічних відносин в аграрному секторі економіки країни.